

Tórshavn, tann 8. juli 2009
J.Nr.: 200900036 / 10
(at tilskila í svari)

Álit

viðvíkjandi klagu um sýtan av innliti í mál hjá Mentamálaráðnum

...

Niðurstøða

Hendan klagan snýr seg um, at Mentamálaráðið hevur noktað Dimmalætting innlit í eitt mál viðvíkjandi einum fyrrverandi leiðara á einum stovni undir Mentamálaráðnum.

Mentamálaráðið hevur í frágreiðing til mín greitt frá, at málið er meldað til lögregluna, og at ráðið hevur latið lögregluni skjølini í málinum. Talan er sostatt um eitt fyrisitingarligt mál, sum er byrjað í Mentamálaráðnum, men sum endar við eini avgerð hjá Føroya Landfúta, um grundarlag er fyri at reisa ákæru ella ikki. Tað er tí eisini fútin, sum tekur endaligu fyrisitingarligu avgerðina í hesum málinum.

Tá biðið verður um innlit í eitt avgerðarmál, er tað sambært § 15, stk. 1 í innlitslógini tann myndugleikin, sum tekur avgerð í málinum, sum skal taka støðu til innlitsspurningin, hetta uttan mun til, um skjølini stava frá einum øðrum myndugleika. Hesin spurningur er umrøddur í Offentlighedsloven med kommentarer av John Vogter, 3. udg., bls. 263, har tað stendur:

"2. Hvilken myndighed træffer afgørelse om aktindsigt?

Begæringen om aktindsigt vedrørende dokumenter, der indgår i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, skal afgøres af den myndighed, som har afgørelsen af sagens realitet. Det er således uden betydning, at dokumentet i øvrigt hidrører fra en anden myndighed, jf. *FOB 1982, side 66*.

Begæringer om aktindsigt i dokumenter, der ikke indgår i afgørelsessager, afgøres af den myndighed, der har dokumentet i sin besiddelse. ..."

Hetta merkir, at tá Mentamálaráðið hevur latið lögregluni málið, er tað Føroya Landfúti, sum tekur avgerð um, hvørt innlit skal ella kann verða givið í skjølini frá Mentamálaráðnum. Innlitsumbønin átti tískil at verið send fútanum og ikki Mentamálaráðnum.

Sambært § 7, stk. 2 í fyrisitingarlógini hevur ein myndugleiki, sum fær eina skrivliga áheitan, sum ikki viðvíkur málsøki hansara, um hetta er gjørligt, skyldu til at senda áheitanina til rætta myndugleikan. Mentamálaráðið átti tí at sent Føroya Landfúta innlitsumbønina. Hetta fari eg at mæla ráðnum til at gera skjótast gjørligt.

Hóast tað er fútin, sum skal taka støðu til, um innlit skal ella kann verða latið, fari eg at gera viðmerkingar til ta einu grundgevingina, sum Mentamálaráðið gav fyri at sýta klagaranum innlit. Nevnliga grundgevingina um, at málið ikki var liðugt avgreitt. Eg skal í hesum sambandinum vísa á § 4, stk. 1, 1. pkt. í innlitslógini, sum er soljóðandi:

"§ 4. Ein og hvør kann við teimum undantøkum, sum eru nevnd í §§ 7-14, krevja at fáa høvi til at gera seg kunnugan við skjøl, sum ein myndugleiki hevur móttikið ella gjørt sum liður í fyrisitingarligari saksviðgerð í samband við virksema myndugleikans. ..."

Sambært orðaljóðinum er rætturin til innlit ikki avmarkaður til mál, har myndugleikin hevur tikið eina avgerð. Hesin spurningur er eisini umrøddur í Offentlighedsloven med kommentarer av John Vogter, 3. udg., bls. 118, har tað stendur:

"6. Retten til aktindsigt omfatter både løbende og afgjorte sager

Ligesom efter offentlighedsloven af 1970 omfatter retten til aktindsigt efter § 4, stk. 1, både løbende og afgjorte sager. Adgang til aktindsigt er der principielt fra det øjeblik, sagen rejses. ..."

Hetta merkir, at ein myndugleiki kann ikki sýta innlit við teirri grundgeving, at eitt mál ikki er liðugt viðgjørt og avgreitt, og um so var, at Mentamálaráðið var rætti myndugleiki at viðgera innlitsumbønina, kundi Mentamálaráðið ikki sýta klagaranum innlit við hesi grundgeving.

Burtursæð frá tilmælinum til Mentamálaráðið um at senda Føroya Landfúta innlitsumbønina geri eg ikki meira við málið.

Sólja í Ólavsstovu
umboðsmaður